

ДЖОУЗЕФ ПЕЙН БРЕНЪН ПРОКЛЯТИЕТО НА ВЕЩИЦАТА

Превод от английски: Милойко Христов, 1999

chitanka.info

С Канъвън се запознах преди двайсет години, малко след като емигрира от Англия. Беше букинист, голям ценител на книгите, затова веднага след като се установи в Нюхейвън, отвори антикварна книжарница.

Малкият капитал не му позволи да захване бизнес в центъра. Засели се в голяма стара къща в покрайнините, където беше и магазинът му. Районът не е населен, но тъй като основният доход на Канъвън е от поръчки по пощата, това нямаше голямо значение.

Често, след като бях работил сутринта над пишещата машина, отивах в книжарницата му и прекарвах там останалата част от деня, забил нос в стари книги. Това ми доставяше удоволствие може би и поради факта, че той никога не се сърдеше, ако си тръгна без покупка.

Имаше малко клиенти и вероятно понякога се чувстваше самотен. Когато оставахме сами, той правеше английски чай и прекарвахме много часове в разговори за книги.

Дори външно Канъвън приличаше на букинист, по-точно — на шарж на букинист. Дребен, леко прегърбен, сини очи, които те гледат доброжелателно през старомодни очила с квадратни стъкла.

Макар бизнесът му да кретаеше едва-едва, той беше доволен, докато не започна съвсем неочаквано да проявява интерес към задния двор на къщата си.

Зад огромната порутена къща имаше обширна запустяла градина, обрасла в бурени и треволяци. Няколко диви ябълки с почернели стволлове допълваха тъжната картина. Останки от плевник бяха потънали сред храсталаци и плевели. Понякога се изненадвах, че Канъвън не се захваща да подреди градината си, но никога не повдигах този въпрос.

Веднъж, когато не го намерих в магазина, тръгнах по дългия тесен коридор към килера, който използваше като склад и където опаковаше поръчките. Канъвън стърчеше до прозореца и гледаше към градината.

Отворих уста да го заговоря, но ме спря изражението на лицето му — едно до крайност напрегнато внимание. Беше изцяло погълнат от видяното и по лицето му пробягваха вълни на възхищение, изненада, отвращение, сякаш гледката едновременно и го привличаше, и го отблъскваше. Подскочи от изненада, когато ме видя, после дълго ме гледа като съвсем непознат. Накрая се появи добре познатата

добродушна усмивка и очите му приветливо запримигаха зад дебелите стъкла.

— Понякога този заден двор е твърде странен. Ако го гледаш по-дълго, започва да ти се струва безкраен.

Това бе всичко, което каза. Но ако знаех, че това е само началото на една ужасна и страшна история...

След този случай винаги го намирах в килера. Понякога работеше, но много по-често просто стърчеше, втренчен в задния двор. После открих неестественото му поведение, дори когато говорим за книги, сякаш през цялото време мисълта му беше там, в този проклет двор.

Беше ми неудобно да го разпитвам и сега горчиво съжалявам за това.

Търговията му, и без това немощна, съвсем замря. По-страшното беше, че се промени и външно — прегърби се, очите му изгубиха своя блясък и станаха някак трескави.

* * *

Веднъж намерих къщата празна. Нямаше го и в килера. Отидох до прозореца и се загледах в тревите и буренаците, полюшвани от вятъра. Дърветата — като мъртви. Никаква птица, дори пеперуда. Пълно мъртвило.

Нещо в този мъртъв пейзаж обаче страхотно дразнеше любопитството. Сякаш пред мен бяха наредени елементи от непознат пъзел, който аз трябваше да разгадая и да довърша.

После ме облада странното усещане, че дворът, обрасъл в треви, се уголемява, разтяга се в пространството, променя перспективата си; и че ако потънеш в буренаците, ще трябва да изминеш много мили, преди да стигнеш края.

Обзе ме неистово желание да изляза вън, да нагазя в люлеещото се пъстроцветно море и да вървя, да вървя... И сигурно щях да го направя, ако не бях видял Канъвън.

Той внезапно изскочи измежду тревите и започна да се озърта, сякаш не знаеше къде се намира. Гледаше към къщата си, сякаш я

вижда за пръв път. Дрехите му бяха обсипани с тръни и сламки. Като че ли бе изплувал с нежелание и пак ще се гмурне обратно.

Забарабаних по стъклото — обърна се и ме видя. Постепенно изкривеното му лице се отпусна, очите станаха нормални. Тръгна към мен със плахи неуверени крачки, влезе и тежко се отпусна на стола.

— Франк — гласът му сякаш идваше отдалеч, — ще донесете ли чай?

Поднесох чая и той започна да го гълта съвсем горещ, на големи глътки, и дълго време мълча. Разбрах, че едва ли ще сподели нещо, затова се надигнах и на тръгване казах:

— Съветвам ви да не излизате няколко дни.

Кимна, без да ме погледне.

* * *

Мина една седмица, той сякаш беше забравил за задния двор. Но после пак го заварих до прозореца, впил поглед в буренаците.

Реших да го посъветвам. Казах, че губи клиентите си, че от цял месец не е поглеждал в каталога. Че е по-добре да се погрижи за здравето и бизнеса си, отколкото да съзерцава с часове този унил двор. Опитах се да го убедя в абсурдността на такова поведение. Ако съседите разберат, че по цели дни съзерцава тази напълно занемарена градина, ще го помислят за луд.

После го попитах какво се е случило тогава, когато изскочи от градината, обезумял от страх.

Канъвън въздъхна и свали очилата си.

— Зная, Франк, че ми желаете доброто, но в този двор има нещо мистериозно и аз искам да го разбера. Не зная какво е — изменение в перспективата, в размерите... Но каквото и да е, то е явно предизвикателство. Аз ще стигна до истината. Може да ме смятате за луд, ще бъде жалко, но аз няма да мирясам, докато не разбера истината за това парче земя.

Пак надяна очилата.

— Него ден стоях, гледах през прозореца и изведнъж ме обзе непреодолимо желание да изляза. Нагазих тревата с очакване за приключение. Интересът ми бе превъзбуден. Но скоро всичко това се

смени с чувство за потиснатост, с депресия. И когато тръгнах да излизам, аз... аз просто не можех! Зная, няма да повярвате, но аз се бях заблудил! Не знаех накъде да поема... пък и тревата беше много по-висока от обикновено... Когато нагазвате в нея, тя се издига над вас и закрива всичко.

Поклати глава и продължи:

— Може да ви звучи невероятно, но аз се лутах цял час. Дворът се беше разтегнал, беше станал огромен. Сигурно съм се въртял в кръг, защото, честна дума, изминах доста мили. Измъкнах се случайно. Но най-страшното беше, че в същия миг се изплаших, почувствах се напълно беззащитен и ми се прииска веднага да се върна обратно! Въпреки страха, въпреки тревогата...

* * *

Тръгнах си от Канъвън доста притеснен и притесненията ми се оправдаха само след няколко дни. Канъвън бе изчезнал. Входната врата бе отворена, както винаги, но него го нямаше — нито из къщата, нито в килера, нито в мазето. Когато погледнах през прозореца на килера, видях тънка връв, която тръгваше от дръжката на вратата и потъваше в тревата. Разбрах хрумването на Канъвън — беше го направил, за да може да се върне обратно.

Реших да го изчакам и се зарових в книгите. Мина повече от час и започнах да се безпокоя. Излязох през вратата и се провикнах. Странно, но имах усещането, че моят призив заглъхна на самата граница с тревите. Повиках го отново и като не получих отговор, реших да тръгна да го търся по въженцето.

В началото вървах леко и бързо, но после стъблата станаха по-дебели и нагъсто, едва се промъквах между тях.

Скоро ме обхвана някакво чувство за неопределена тъга. Тук, без съмнение, имаше нещо дяволско и нечисто. Скоро видях, че връвта е скъсана и заплетена в бодлив храст. Вероятно Канъвън не го е забелязал и е продължил с откъснатия край в ръка.

Свих шепите си като рупор и закрепях. Викът ми потъна в храсталаците. Изплаших се, но продължих напред. Едва разчиствах пътя си с ръце.

Бях плувнал в пот, главата ме болеше непоносимо. Внезапно усетих, че не съм сам. Косите ми се изправиха — нещо се промъкваше откъм гърба ми. Инстинктивно усетих нечий поглед. Внезапно страхът ми се смени с взрив от ярост. Бях бесен заради Канъвън, проклетия му двор и заради глупостта си. Светкавично се обърнах натам, където се криеше моят преследвач.

Гневът ми премина във вледеняващ ужас.

В сумрака, където светлината трудно проникваше през гъстата растителност, аз видях Канъвън! Беше приклепнал на четири крака — като звяр, който се готви за скок. Беше без очила, дрехите му бяха станали на дрипи, устата му бе закривена в гневно озъбване. От устата му се изтръгна звук, наподобяващ на глухо ръмжене.

Застинах като парализиран. Нищо в погледа на Канъвън не подсказваше да ме е разпознал.

— Канъвън! — прошепнах, когато дойдох на себе си. — За бога, Канъвън, не ме ли познахте?

Отвърна с ръмжене и се изгърби, готов да напада.

Подгонен от див страх, хукнах да бягам. Ужасът на видяното ми вливаше сили, не усещах как стъблата ме бият, как ме шибат листата, как ме пробождаат тръните... Всичките ми усилия бяха концентрирани в едно: да се измъкна от тези дяволски треволяци и от чудовището, което ме преследва. Задъхвах се от умора.

И тогава осъзнах, че бягам в кръг.

Накрая успях да се измъкна — пред мен беше открито пространство, а зад него къщата на Канъвън.

В гостната рухнах върху дивана.

Постепенно дишането ми се успокои, но сковаващият ужас не ме напускаше. Споменът за кървясалите, налети с животинска злоба очи на Канъвън, ме убеждаваше, че мозъкът му е напълно разрушен и за него само смъртта би могла да бъде избавление.

Измъчван от лоши предчувствия, повиках полиция. Дългите уморителни разпити ме докараха до нервен колапс. Половин дузина полицаи протършуваха целия заден двор, но не откриха никакви следи от Канъвън. Бяха изнервени и навъсени. Споменаха, че там няма нищо, чувало се само ръмженето на някакво бездомно куче.

Отворих уста да обясня, но успях навреме да се възпра. И без това ченгетата подозираха, че не съм с всички си.

После ме предупредиха, че не е изключено да ме повикат за нови сведения, и ме пуснаха да си вървя. Канъвън попълни списъка на безследно изчезналите. Официалната версия: напуснал дома си след пълна загуба на паметта.

* * *

Но мен това не ме успокои.

След шест месеца методично ровене в библиотеката на местния университет успях да открия нещо: заглавието на тъничкия ръкопис от 1695 година беше „Смъртта на Гуди Ларкинс, вещица“.

Според автора, съседите обвинили Гуди Ларкинс, че е превърнала едно изгубено дете в диво куче. Тогава, след Салемския процес, наляво и надясно ловели вещици. Гуди била осъдена на смърт, но вместо да я изгорят, била откарана в някакви блатисти дебри и хвърлена на прегладнелите псета.

Тогава всички чули последния вик на Гуди:

— Да бъде прокълнатата тази земя! И всеки, който стъпи на нея, да стане като зверовете, които ме ръфат!

Проучих стари карти и открих, че въпросното място е било точно задният двор на Канъвън!

Не казах никому нищо. Скоро отново отидох там. Беше студен есенен ден, тревата бе избуяла от дъждовете. Не знаей какво ме заведе там — дали чувството за дълг към Канъвън, дали последният проблясък надежда...

Гледах мълчаливо почернелите стволове на ябълките, притихналите къпинови храсти, вкопчилите се една в друга шипки — и тогава усетих, че ме наблюдават. Въпреки вледеняващия страх, едва се удържах от внезапния и съвсем неестествен импулс да нагазя в треволяка. Нещо ме викаше неудържимо, нещо ме дърпаше да тръгна, да се метна в тревата, да се търкалям на воля, да разкъсам тези съвсем ненужни парцали от себе си, да ръмжа на свобода в очакване на плячка...

И тогава аз...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.